

Zašto su pripadnici manjina nemotivisani za rad u policiji Srbije

Sonja Stojanović, Beogradski centar za bezbednosnu politiku

Ključne reči: policija, manjine, učešće, romi, mađari, bošnjaci, srbija, broj, zaposleni, mup, zajednica

Citiranje: Sonja Stojanović. 2009. *Zašto su pripadnici manjina nemotivisani za rad u policiji Srbije*. [e-book] Beograd: Beogradski centar za bezbednosnu politiku.

U policiji Srbije je, prema podacima Centra za civilno-vojne odnose (CCVO) iz 2006. godine, radilo 45.149 ljudi, od čega je broj zaposlenih pripadnika manjinskih zajednica zanemarljiv. Među zanemarenim manjinama - Mađarima, Albancima i Bošnjacima, najmanje su vidljivi Hrvati i Romi.

Broj zaposlenih Mađara je 487, ili 1,08 odsto od ukupnog broja zaposlenih u MUP-u, slede Bošnjaci, kojih je 453, odnosno jedan odsto, što je znatno manje od postotka ove manjinske zajednice u stanovništvu, koji iznosi 2,1 procenat. Sledeći po broju zaposlenih su Albanci, kojih ima 296, ili 0,66 odsto od ukupnog broja zaposlenih u MUP, i konačno 40 Roma, što čini 0,09 odsto zaposlenih u policiji od 1,44 odsto Roma u stanovništvu, pokazuje istraživanje CCVO zasnovano na podacima MUP-a.

Direktorka CCVO Sonja Stojanović kaže za „Borbu“ da svi navedeni podaci jasno govore o tome da broj zaposlenih pripadnika nacionalnih manjina u MUP-u nije srazmeran njihovoj zastupljenosti u stanovništvu. „Očigledno je da su neke nacionalne manjine, poput Hrvata i Roma, potpuno nevidljive u policiji“, kaže Stojanovićeva.

U MUP, čiji je državni sekretar Dragan Marković nedavno izjavio da policija „nacionalnim manjinama posvećuje posebnu pažnju“, ali da ovi „ne pokazuju dovoljno interesovanje za rad u policiji“, kažu da nemaju podatke o trenutnom broju zaposlenih Roma. Poslednjim podacima, iz 2006, raspolaže CCVO za potrebe istraživanja o reformi policije koje je sprovedeno u saradnji s OEBS-om.

Na nezainteresovanost pripadnika etničkih zajednica za rad u policiji, prema rečima Stojanovićeve, utiče nekoliko razloga. To su, kaže ona, pre svega loš materijalni položaj i niske plate policajaca, zatim faktor nasleđa, odnosno loš odnos policije prema nacionalnim manjinama tokom devedesetih godina, kao i nedovoljno poznavanje srpskog jezika.

„Činjenica da nije bilo lustracije i da su često, pogotovo na Sandžaku, žalbe zbog torture koje su nevladine organizacije podnosile zastarevale jer nisu na vreme uzimane u obzir, sve to utiče na poverenje građana“.

„Takođe, naša policija pri regrutovanju novog osoblja ne vrednuje dodatno znanje manjinskih jezika. To bi, svakako, bio pozitivan podstrek za veće priključenje policiji, ne samo pripadnika manjinskih zajednica već i Srba koji govore jezike manjina. Sve to bi i te kako poboljšalo odnos policije i manjinskih zajednica“, precizira Stojanovićeva.

Kada je u pitanju mađarska populacija, ona podseća na kritike koje su često upućivali pripadnici te nacionalne zajednice na račun MUP-a Srbije, a koje se sastoje od toga da su Mađari napuštali rad u policiji upravo zbog lošeg odnosa policije prema pripadnicima njihove zajednice, ali i zbog velikog broja zaposlenih policajaca, izbeglica iz Hrvatske, Bosne i Hercegovine i s Kosova.

Primedbe Mađara na te pripadnike MUP bile su da je njihov dolazak iz potpuno drugačijeg socijalnog miljea i nenaviknutost na vojvođanski etnički sastav uticao na lošu komunikaciju s Mađarima u Vojvodini, potpuno drugačiju od, recimo, starijih pripadnika policije koji su srpske nacionalnosti, ali koji su iz Vojvodine.

Ovaj incident, nemogućnost da se školuju bez diskriminacije, bez pritiska, zabeležen je i u OEBS-ovom izveštaju o reformi policije.

Zahtevi albanske manjine danas, primećuje Stojanovićeva, nisu samo zapošljavanje u službi već i mogućnost da se u istoj napreduje.

Kako tvrde u CCVO, situacija u tri opštine na jugu Srbije znatno je poboljšana posle „Čovićevog mirovnog plana" kojim je okončan sukob na jugu Srbije 2001. godine. U skladu sa ovim planom stvorena je tzv. multietnička policija, odnosno organizovani su ubrzani kursevi kako bi se povećao broj Albanaca u policiji u tri opštine na jugu Srbije.

„U Bujanovcu je sada u policiji zastupljeno 58 odsto Srba, 40 odsto Albanaca i dva odsto Roma. U Medveđi, gde je stanovništvo uglavnom srpsko, takav je i odnos u lokalnoj policiji (85,7 odsto je Srba i 12,1 odsto Albanaca). U Preševu, gde je većinsko stanovništvo albanske nacionalnosti, u policiji je 50 odsto Albanaca i 50 odsto Srba.

Prema saznanjima CCVO, MUP Srbije je 2007. godine radio istraživanje na uzorku od 1.868 srednjoškolaca. Pitanje je bilo koliko su zainteresovani za rad u policiji. Rezultati su pokazali da su za rad u policiji najzainteresovaniji Albanci, a najmanje interesovanje za rad u plavoj uniformi pokazali su Mađari.

(„Borba", tema dana za 5. februar 2009, razgovor vodile Vesna Tašić i Dragana Bokan)

Beogradski centar za bezbednosnu politiku

Gundulićev venac 48, 11000 Beograd

Tel: 011 | 3287 226; 011 | 3287 334

Email: office@bezbednost.org

Veb: www.bezbednost.org